

СЪД НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ГОДИШЕН ДОКЛАД **2015 г.**
ОБЗОР НА ГОДИНАТА

ГОДИШЕН ДОКЛАД **2015 г.**
ОБЗОР НА ГОДИНАТА

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Съд
L-2925 LUXEMBOURG
LUXEMBOURG
ТЕЛ. +352 4303-1

ОБЩ СЪД
L-2925 LUXEMBOURG
LUXEMBOURG
ТЕЛ. +352 4303-1

Съд
НА ПУБЛИЧНАТА СЛУЖБА
L-2925 LUXEMBOURG
LUXEMBOURG
ТЕЛ. +352 4303-1

Съдът в интернет: <http://www.curia.europa.eu>

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника. Снимките могат да бъдат възпроизвеждани само в контекста на настоящата публикация. За всяко друго използване трябва да бъде поискано разрешение от Съда на Европейския съюз.

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз

Print ISBN 978-92-829-2109-8 ISSN 2467-124X doi:10.2862/736112 QD-AQ-16-001-BG-C
PDF ISBN 978-92-829-2110-4 ISSN 2467-1479 doi:10.2862/007992 QD-AQ-16-001-BG-N

© Европейски съюз, 2016 г.

Printed in Belgium

ОТПЕЧАТАНО ВЪРХУ ХАРТИЯ, ИЗБЕЛЕНА БЕЗ УПОТРЕБА НА ЕЛЕМЕНТАРЕН ХЛОР (ECF)

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	5
1. Поглед към 2015 г.	6
а) Годишната в картини	7
б) Годишната в цифри	14
2. Правораздавателната дейност	16
а) Преглед на важните решения през годината	17
б) Ключовите статистически данни за правораздавателната дейност	26
3. Година на откритост и обмен	32
а) Важните прояви	33
б) Ключовите статистически данни	35
4. Администрация в служба на правораздаването	38
а) Продуктивна, модерна и многоезична администрация	39
б) Статистически данни и проекти	42
5. Поглед към бъдещето: реформата в структурата на правораздаването	48
6. Актуална информация за институцията	50

ПРЕДГОВОР ОТ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

За първи път годишният доклад на Съда на Европейския съюз съдържа раздел „Обзор на годината“, предназначен за всички граждани на Съюза, които се интересуват от задачата и функционирането на институцията. Този обзор, представящ обобщено дейността през изтеклата година, ще позволи на читателя да разкрие основната роля, която изпълнява Съдът на Европейския съюз при тълкуването на правото на Съюза, а също и в рамките на европейската институционална структура.

Целта на следващите страници е да се представят ясно и накратко съдебните актове, които белязаха 2015 г., и тяхното отражение върху ежедневието на гражданите на Съюза.

Посочени са и най-значимите събития от живота на институцията, свидетелстващи за диалога и обmena между Съда на Европейския съюз и националните юрисдикции, правните специалисти и гражданите. Накрая, като предоставя на читателите ключови статистически данни, статистики и графични изображения, този обзор дава възможност за запознаване с функционирането на институцията и администрацията, на която тя се опира, за да изпълни задачата си в служба на европейското правосъдие.

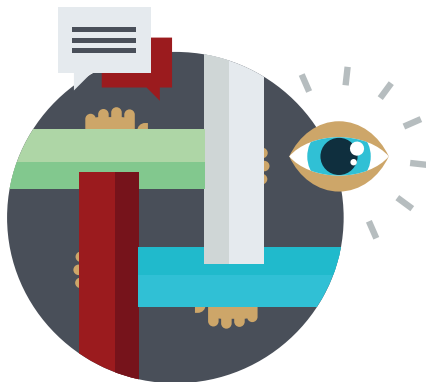
Надявам се тази нова публикация, достъпна на 23 официални езика на Съюза, да позволи на всеки да придобие през годините по-добра представа за институцията, която гарантира спазването на принципите на правовата държава в рамките на Европейския съюз от повече от шест десетилетия.

Приятно четене!

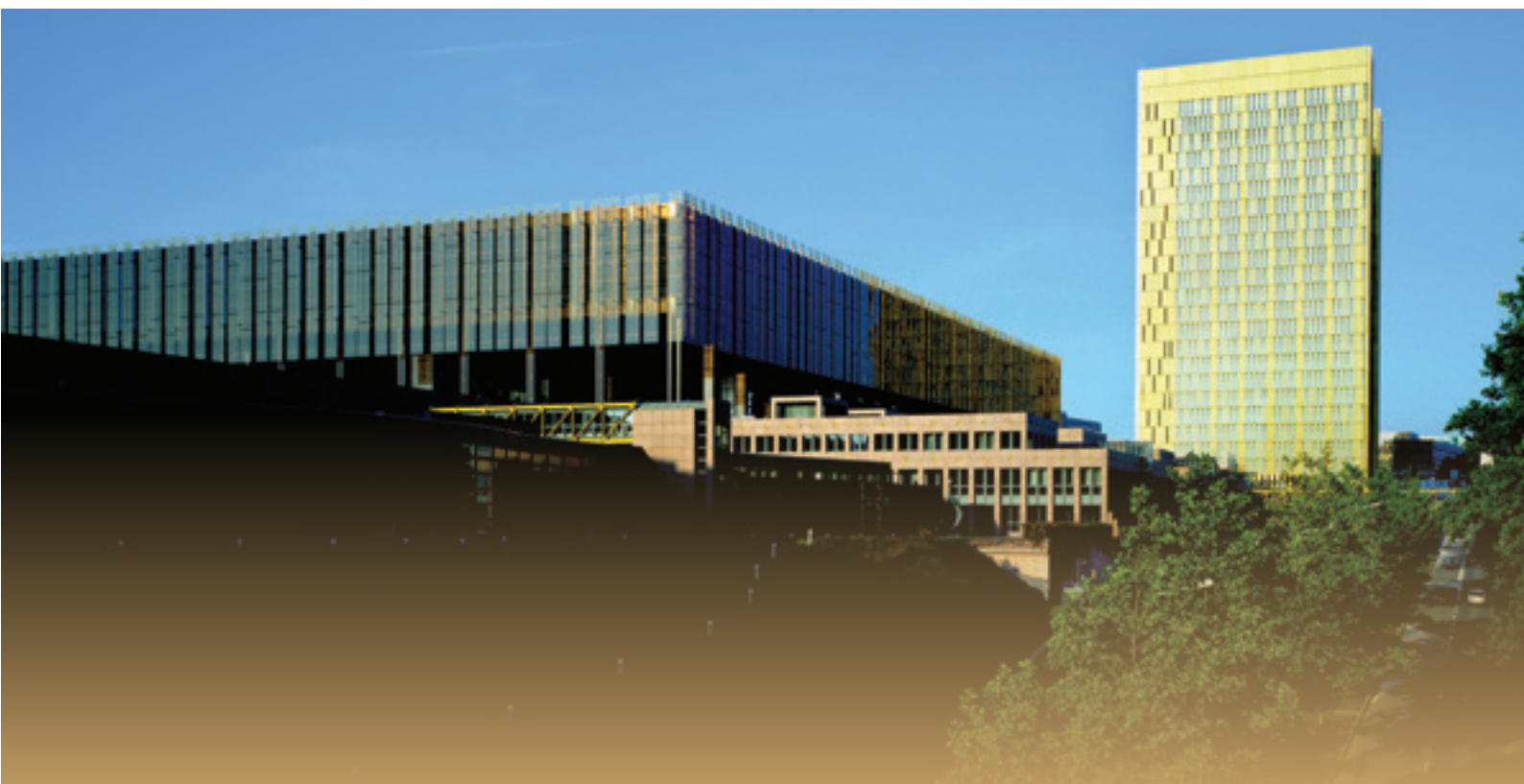
Koen Lenaerts
Председател на Съда на
Европейския съюз

1.

ПОГЛЕД КЪМ 2015 г.

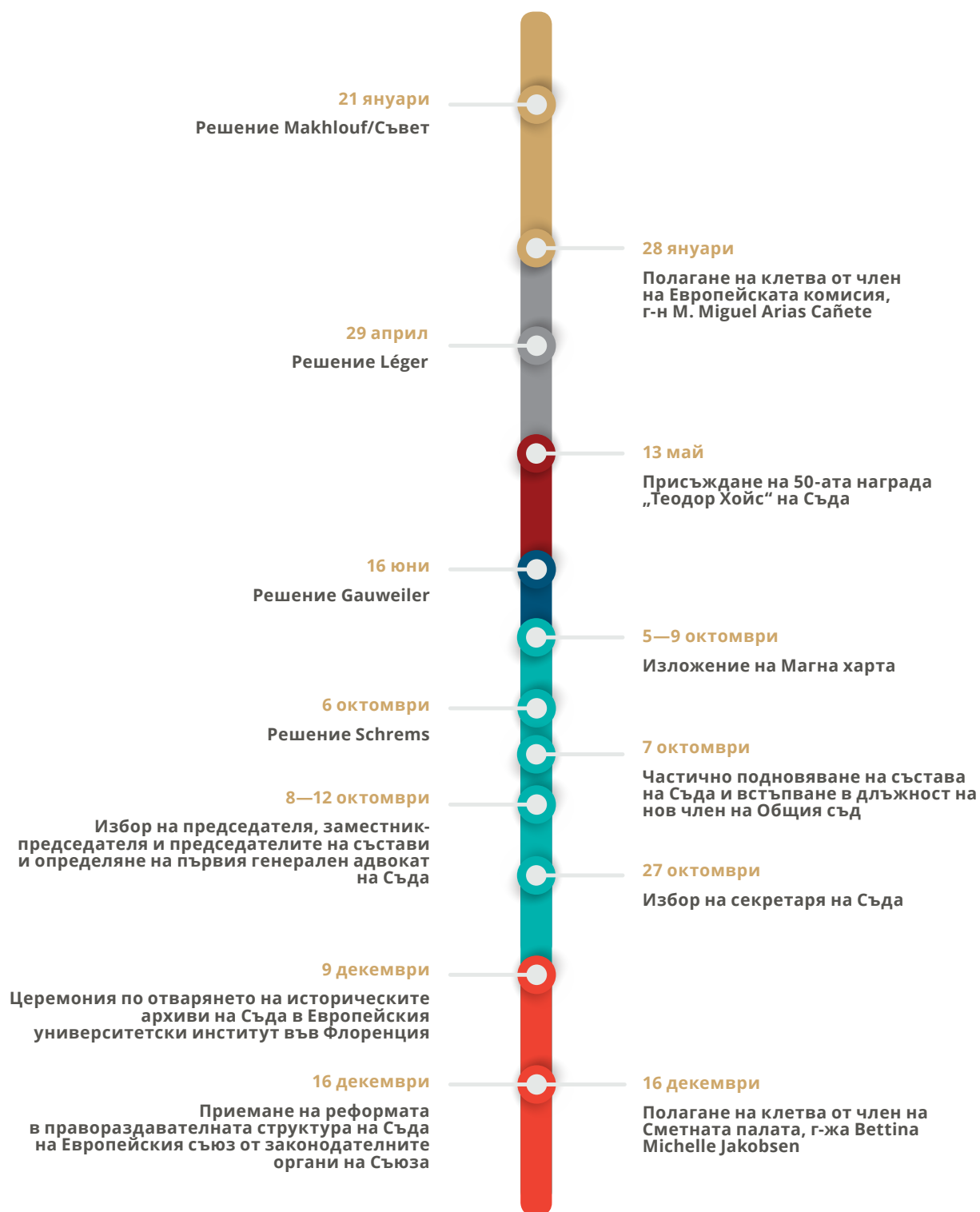
А. ГОДИНАТА В КАРТИНИ

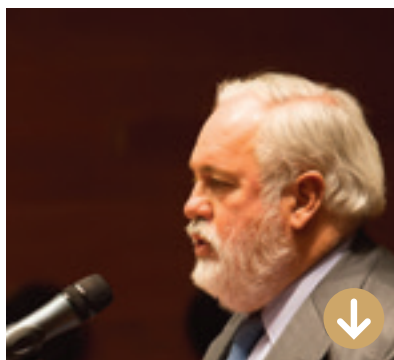

Съдът на Европейския съюз е една от седемте европейски институции

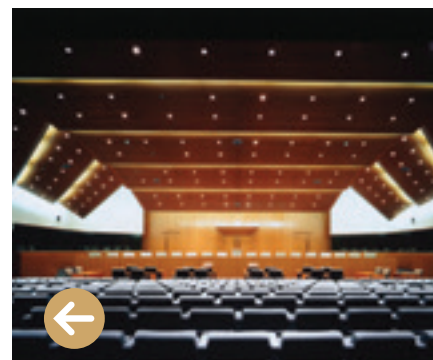
Съдебен орган на Съюза, той има за задача да осигури спазването на европейското право, като следи за еднаквото тълкуване и прилагане на Договорите. Институцията спомага за запазването на ценностите на Съюза и със съдебната си практика допринася за изграждането му.

Съдът на Европейския съюз се състои от три юрисдикции: „Съд“, „Общ съд“ и „Съд на публичната служба“ (СПС).

21 януари**Решение Makhlouf/ Съвет**

Общият съд потвърждава ограничителните мерки, приети срещу г-н Makhlouf, близък съдружник и чичо на Bashar Al Assad.

[вж. стр. 23]**28 януари****Полагане на клетва от г-н Arias Cañete**

Европейският комисар по климата и енергетиката Miguel Arias Cañete произнася пред Съда тържествена клетва, която в съответствие с Договорите се полага преди встъпване в длъжност на европейските комисари. След като предния месец са положили клетва и останалите членове на Комисията, председателствана от Jean-Claude Juncker, тази клетва бележи тържественото поемане от европейските комисари на задължение да спазват Договорите, Хартата на основните права и професионалните си етични задължения, пазител на които е Съдът на Европейския съюз.

13 май**Присъждане на 50-ата награда „Теодор Хойс“ на Съда**

Германската фондация „Теодор Хойс“, която ежегодно присъжда награда за примери на социална ангажираност, гражданска смелост и дейности за укрепване на демокрацията, връчва на Съда на Европейския съюз своята 50-а награда под мотото „Европа: бъдещето на една надежда“. По този повод фондацията подчертава същественият роля, която изпълнява тази институция със съдебната си практика за укрепването на основните права в ерата на цифровизацията и глобализацията.

29 април**Решение Léger**

Сезиран от френска юрисдикция след отказ на лекар да приеме кръводаряване от хомосексуален донор, Съдът постановява, че трайното отхвърляне на възможността за кръводаряване при мъже, които са имали полови контакти с други мъже, може да бъде обосновано, при условие че за тези лица е налице повишен риск от заразяване със сериозни болести като HIV и че не съществуват ефикасни техники за тестване или методи, свързани с по-малко ограничения, за да се осигури закрилата на здравето на реципиентите.

16 юни

Решение Gauweiler

Сезиран от германския Федерален конституционен съд, Съдът приема, че програмата за ОПТ, обявена от Европейската централна банка (ЕЦБ) през септември 2012 г., с която се дава възможност на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) да закупува на вторичните пазари държавни облигации на държави членки от еврозоната, е съвместима с правото на Съюза.

[вж. стр. 24]

5—9 октомври

Изложение на Магна харта в Съда

В рамките на честването на 800-ата годишнина от подписването на *Magna Carta Libertatum* (Великата харта на свободите) от английския крал Джон Безземни, в продължение на седмица в Съда бе изложен един от оригиналните екземпляри на Хартата, извор на вдъхновение за редица текстове, прогласяващи демократичните ценности, основните свободи и правата на човека в целия свят.

6 октомври

Решение Schrems

Съдът обявява за невалидно решението на Европейската комисия, позволяващо на Facebook да прехвърля лични данни на европейските си абонати към Съединените американски щати.

[вж. стр. 17]

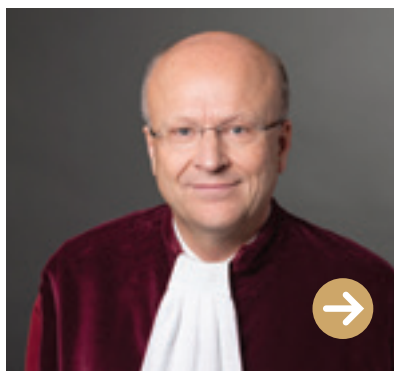

7 октомври**Частично подновяване на състава на Съда и встъпване в длъжност на нов член на Общия съд**

В рамките на тригодишното подновяване на състава на Съда мандатът на Küllike Jürimäe (Естония), Rosario Silva de Lapuerta (Испания), Camelia Toader (Румъния), Juliane Kokott (Германия) и Eleanor Sharpston (Обединено кралство), както и на Lars Bay Larsen (Дания), François Biltgen (Люксембург), Marko Ilešič (Словения), Endre Juhász (Унгария), Koen Lenaerts (Белгия), Siniša Rodin (Хърватия), Allan Rosas (Финландия), Marek Safjan (Полша) и Daniel Šváby (Словакия) е подновен в качеството им на съдия или генерален адвокат.

Също така двама нови съдии, Eugene Regan (Ирландия) и Michail Vilaras (Гърция), и трима нови генерални адвокати, Michal Bobek (Чешка република), Manuel Campos Sánchez-Bordona (Испания) и Henrik Saugmandsgaard Øe (Дания), са назначени от представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета. Те полагат клетва на тържествено заседание пред Съда.

На това тържествено заседание полага клетва и Ian Stewart Forrester (Обединено кралство) преди встъпването си в длъжност като съдия в Общия съд.

27 октомври**Избор на секретаря на Съда**

Мандатът на Alfredo Calot Escobar (Испания) като секретар на Съда е продължен за периода от 7 октомври 2016 г. до 6 октомври 2022 г. Секретарят, който е общ секретар на институцията, се избира от съдиите и генералните адвокати на Съда за срок от шест години.

8—12 октомври**Избор на председателя, заместник-председателя и председателите на състави и определяне на първия генерален адвокат на Съда**

Koen Lenaerts (Белгия) е избран за председател на Съда на Европейския съюз от своите колеги за срок от три години. Той поема длъжността от Vassilios Skouris (Гърция), който председателства институцията в продължение на дванадесет години.

Antonio Tizzano (Италия) е избран за заместник-председател, също за срок от три години.

Rosario Silva de Lapuerta (Испания), Marko Ilešič (Словения), Lars Bay Larsen (Дания), Thomas von Danwitz (Германия) и José Luís da Cruz Vilaça (Португалия) са избрани за председатели на състави от петима съдии за срок от три години.

Накрая, Melchior Wathelet (Белгия) е определен за първи генерален адвокат в Съда.

9 декември

Церемония по отварянето на историческите архиви на Съда в Европейския университетски институт във Флоренция

[вж. стр. 34]

16 декември

Полагане на клетва от член на Сметната палата

Пред Съда положи клетва Bettina Michelle Jakobsen (Дания), новоназначена като член на Европейската сметна палата за оставащия срок от мандата на нейния предшественик, Henrik Otbo, а именно до 28 февруари 2018 г. Като европейските комисари, на провеждано пред Съда тържествено заседание членовете на Европейската сметна палата поемат ангажимент да изпълняват произтичащите от функциите им задължения.

16 декември

Приемане на реформата в правораздавателната структура на Съда на Европейския съюз от законодателните органи на Съюза

[вж. стр. 48]

Б. ГОДИНАТА В ЦИФРИ

Правораздавателната дейност на Съда през 2015 г. се отличава със своя ускорен ритъм, тъй като броят на делата, образувани и приключени от юрисдикциите, съставляващи институцията, е на безпрецедентно в историята ѝ равнище. Тази по-висока натовареност засяга и дейността на административните служби, които ежедневно подпомагат юрисдикциите.

Институцията през 2015 г.

БЮДЖЕТ 2015 г.

357

МИЛИОНА ЕВРО

63

СЪДИИ

11

ГЕНЕРАЛНИ
АДВОКАТИ

от 28 държави членки

2 122

длъжностни лица и служители

837
Мъже

1 285
Жени

Годината за право- раздаването

(общо за трите юрисдикции)

1 711

образувани дела

1 755

решени дела

142 140

процесуални документа,
заведени в регистъра на
секретариатите

Средна продължителност
на производствата:

16,1
месеца

Съд
Общ съд
СПС

15,6
20,6
12,1

2 845

съдебни съобщения,
публикувани в Официален
вестник на Европейския
съюз

1 115 000

преведени страници

628

съдебни заседания и съвещания
със симултанен превод

Годината за институцията

Близо

1 900

национални
магистрати,
приети в Съда
в рамките на
семинари или
обучения

16 377

посетители

- специалисти
- журналисти
- студенти
- граждани

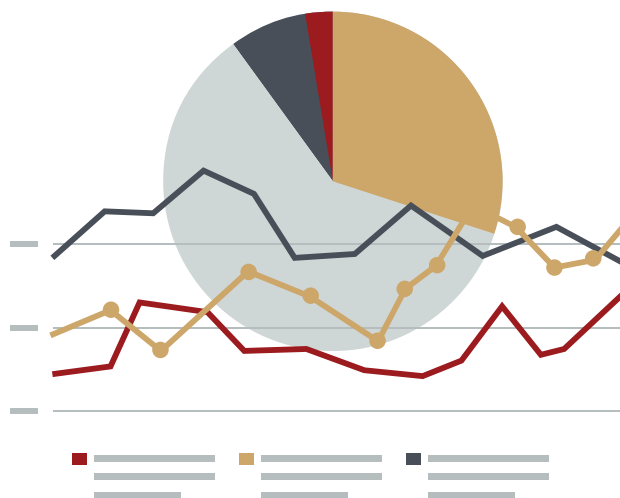

63

протоколни
събития

2.

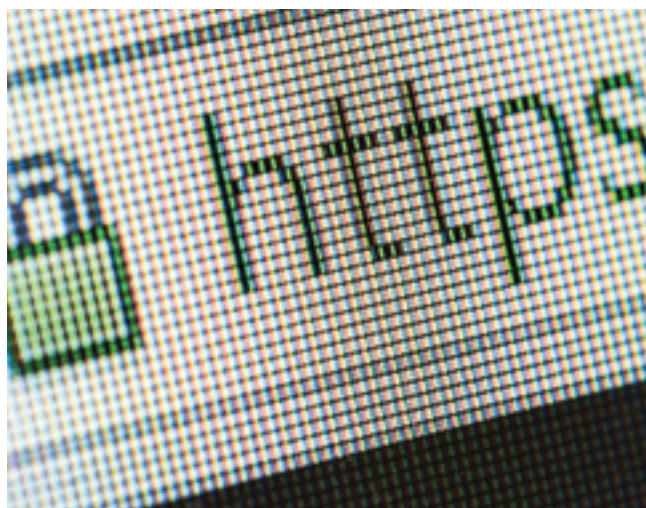
ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

А. ПРЕГЛЕД НА ВАЖНИТЕ РЕШЕНИЯ ПРЕЗ ГОДИНАТА

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

В рамките на Съюза е гарантирана защитата на личните данни на гражданите. През октомври 2015 г. Съдът уточни обхвата на тази защита съгласно Хартата на основните права и Директива 95/46. Дали личните данни на гражданите на Съюза са защитени в достатъчна степен в Съюза и извън него?

Австрийският гражданин **г-н Schrems** не желае повече данните от профила му във Facebook да бъдат прехвърляни в Съединените щати, където според него защитата на личните данни срещу наблюдение от разузнавателните служби е недостатъчна. Решението на Комисията възпрепятства надзорния орган в Ирландия (където е седалището на Facebook за Европа) да извърши такава проверка, поради което г-н Schrems сезира High Court of Ireland, който от своя страна отправя запитване до Съда относно обхвата и валидността на решението на Европейската комисия. Той приема за невалидно решението на Европейската комисия от 2000 г., съгласно което предоставяната от Съединените щати степен на защита е достатъчна, за да се прехвърлят към тази държава лични данни, произхождащи от Съюза. Действително Съдът заключава, че американската правна уредба, известна като

„**Safe Harbour**“, на която се основава Комисията, се прилага само към американските предприятия и следователно не гарантира защита срещу достъпа на американските органи до лични данни, прехвърляни от държави — членки на Съюза. Освен това Съдът уточнява, че независимо от наличието на решение на Комисията националните надзорни органи следва да проверят по искане на гражданин или предприятие дали трета държава предоставя достатъчна степен на защита. При това положение ирландският надзорен орган следва да провери дали Съединените щати предоставят степен на защита, която по същество е равностойна на гарантираната в Съюза, така че личните данни, въведени във Facebook от г-н Schrems в качеството му на абонат, да могат да бъдат съхранявани на сървъри, намиращи се в Съединените щати. (Решение Schrems от 6 октомври 2015 г., C-362/14)

Съдът приема и че правото на Съюза не допуска **предаването на лични данни** между две структури на публичната администрация на държава членка и последващата им обработка, ако съответното лице не е било уведомено предварително.

Г-жа Вага и други румънски граждани подават жалби пред румънското правосъдие, тъй като данъчната администрация е изпратила информация за декларираните им доходи на Националната осигурителна каса, която след това е поискала плащането на просрочени вноски към схемата на здравното осигуряване. Сезиран от румънския съд, Съдът приема, че съгласно Директивата за обработването на лични данни органът, който разполага с данните, трябва да уведоми съответното лице за предаването им на трети лица. Макар да е възможно да се предвиди освобождаване от подобно задължение в националния закон, в него трябва да се определят както подлежащата на предаване информация, така и редът и условията за предаването ѝ. Що се отнася до органа, който получава данните, той трябва да уведоми съответното лице по-специално за целта на обработването на данните, както и за правото му на достъп и на поправка на данните. (Решение Вага и др. от 1 октомври 2015 г., C-201/14)

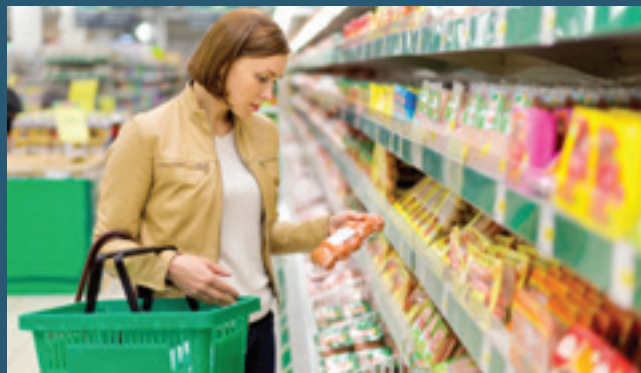
ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

До каква степен изображенията върху опаковката на храна могат да заблудят потребителя? Върху опаковката на плодов чай са представени изображения на малини и цветове от ванилия. В действителност, въпреки че върху опаковката списъкът на съставките е точен, плодовият чай не съдържа естествени съставки. Съдът припомня, че правото на Съюза изисква потребителят да разполага с **правилна, безпристрастна и обективна информация**. Когато етикетът внушава наличието на съставка, която в действителност не се съдържа в продукта, купувачът може да бъде заблуден, дори списъкът на съставките сам по себе си да е точен. (Решение Teekanne от 4 юни 2015 г., C-195/14)

Съдът изяснява и правата на европейските потребители в областта на **етикетите на минералните води**. Той потвърждава, че съдържанието на натрий, посочено върху опаковките на бутилките, трябва да отразява цялото количество натрий под каквато и да било форма (готварска сол и натриев бикарбонат). Действително потребителят може да бъде заблуден, ако бъде посочено, че водата е с ниско съдържание на натрий или сол, въпреки че има високо съдържание на натриев бикарбонат. (Решение Neptune Distribution от 17 декември 2015 г., C-157/14)

Потребителите са защитени и в областта на **продажбата и гаранцията на потребителски стоки**. Нидерландска гражданка закупува от автокъща превозно средство втора употреба, което три месеца по-късно се възпламенява при пътуване. Съдът потвърждава, че националният съд може да приложи по своя собствена инициатива европейската правна уредба в тази област, която облекчава по-специално доказателствената тежест за потребителя: всяка липса на съответствие, която се прояви в срок от шест месеца след доставката на стоките, по принцип се счита за съществувала в момента на доставката. Потребителят трябва да докаже, че несъответствието е налице, но не е длъжен да доказва причината за това несъответствие, нито че за възникването му носи отговорност продавачът. (Решение Faber от 4 юни 2015 г., C-497/13)

В областта на **въздушния транспорт** Съдът отново потвърждава обхвата на правата на пътниците. Когато за полет, заминаващ от летище в Съюза, електронна система за резервации

предлага няколко маршрута за полета, тя трябва да обявява във всеки момент окончателната цена с подробностите за цената на всеки включен полет. Това трябва да се посочва за всеки предлаган полет, а не само за избрания от пътника полет. Действително потребителят трябва да може да сравни ефективно цената на различните въздухоплавателни услуги. (Решение Air Berlin от 15 януари 2015 г., C-573/13)

Освен това Съдът потвърждава, че съгласно европейски регламент въздушният превозвач трябва да обезщети пътниците (между 250 и 600 евро) при отмяна на полет. Това задължение е налице и при непредвидени технически проблеми за самолета, тъй като и в този случай въздушните превозвачи са длъжни да обезщетят пътниците. Само в извънредни случаи (скрити фабрични дефекти, отразяващи се върху сигурността на полетите, актове на саботаж или тероризъм) превозвачите могат да бъдат освободени от това задължение. (Решение Van der Lans от 17 септември 2015 г., C-257/14)

Накрая, Съдът се произнася относно защитата на потребителите, които са сключили **договори за ипотечен кредит** за закупуването на основно жилище. Когато договорът съдържа клауза, предвиждаща незаконосъобразни лихвени проценти, националният съд може да преизчисли лихвените проценти или да не приложи тази клауза, ако приеме, че тя е неравноправна. (Решение Unicaja Banco от 21 януари 2015 г., съединени дела C-482/13 и др.)

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА МИГРАНТИТЕ

Целта на правилата за интеграция на гражданите на трети страни, установени в държавите членки, е по-специално да се поощри икономическото и социалното единство в тези държави. Съгласно правото на Съюза държавите членки могат да предоставят статут на **дългосрочно пребиваващи** на гражданите на трети страни, които са пребивавали легално и непрекъснато на територията им в рамките на пет години преди подаването на молбата си.

В Нидерландия гражданите на трети страни са длъжни да положат успешно **изпит за гражданска интеграция**, за да докажат, че имат достатъчно знания по нидерландски език и за нидерландското общество. В отговор на въпрос, поставен от нидерландски съд, Съдът обявява, че държавите членки могат да изискват от дългосрочно пребиваващите да положат такъв изпит. Редът за прилагане на това задължение обаче (например размерът на такса за записване) не трябва да застрашава постигането на следваната от Съюза цел за икономическото и социалното единство. (Решение *P и S* от 4 юни 2015 г., C-579/13)

Освен това европейска директива предвижда, че гражданин на трета страна, пребиваващ законно на територията на държава членка, може да упражни правото на **събиране на семейството** при определени условия. Например членовете на семейството му, които желаят да се присъединят към него, могат да бъдат задължени да положат успешно изпит за гражданска интеграция. В отговор на запитване от нидерландски съд относно съвместимостта на този изпит с Директивата на събиране на семейството Съдът отново потвърждава, че държавите членки могат да изискват от гражданите на трети страни да положат успешно изпит за гражданска интеграция

преди събирането на семейството. Все пак особеното положение на лице, което не е в състояние да се яви на изпита или да го положи успешно (например поради своята възраст или здравословно състояние), трябва да бъде взето предвид с оглед на освобождаването му от това задължение. (Решение *Ки А* от 9 юли 2015 г., C-153/14)

Правото на Съюза предвижда и правила, приложими във всички държави членки, които уреждат задържането и извеждането на граждани на трети страни, незаконно пребиваващи на територията на държава членка.

Италиански наказателен съд поставя на Съда въпрос относно така наречената „Директива за връщането“. Съдът приема, че при спазване на основните права държава членка може да наложи **наказателноправни санкции** (като налагането в Италия наказание лишаване от свобода от една до четири години) на гражданин на трета страна, който след връщането му в страната му по произход в рамките на предходна процедура за връщане отново влиза незаконно на територията на държавата в нарушение на забрана за влизане. (Решение *Skerdjan Celaj* от 1 октомври 2015 г., C-290/14)

ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА РАБОТНИЦИТЕ

Правото на Съюза е насочено към запазване на разумно равновесие между професионалните задължения и личния живот на работниците. Така то предвижда редица правила относно условията за изпълнение на трудовите договори, сред които е организацията на работното време.

Определянето на минималната работна заплата по принцип не попада в обхвата на правото на Съюза, но то може все пак да предвижда някои правила, продиктувани от социални съображения или съображения, свързани с конкуренцията.

По общо правило седмичната продължителност на работното време не може да надвишава 48 часа и всеки работник трябва да ползва междудневни и междуседмични почивки с минимална продължителност. Сезиран от Европейската комисия, която счита, че Гърция и Ирландия не са спазили тези правила, Съдът установява, че Гърция наистина е нарушила правото на Съюза, тъй като за упражняването на лекарската професия не е предвидена нито **седмична продължителност на работното време** от максимум 48 часа, нито междудневна и междуседмична **почивка с минимална продължителност**.

За разлика от това Комисията не доказва неизпълнението на задължения от Ирландия по отношение на условията на работа на обучаващите се болнични лекари. (Решение Комисия/Ирландия от 9 юли 2015 г., C-87/14 и решение Комисия/Гърция от 23 декември 2015 г., C-180/14)

В отговор на въпрос, поставен от испански съд, Съдът уточнява, че **придвижванията**, които техниците по инсталация и поддръжка без фиксирано или обичайно работно място извършват между дома си и първия клиент или от последния за деня клиент до дома си, представляват работно време. По този начин часовете на придвижване по маршрута, който тези техници — понякога повиквани на място, отдалечено на 100 км от дома им — трябва да изминават с автомобилa си, не могат да се считат за почивка. (Решение Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras от 10 септември 2015 г., C-266/14)

По едно германско дело Съдът приема и че възлагането на обществена поръчка може да зависи от поемането на задължение от оферентите да заплащат на заетите с изпълнението на услугите служители **минималното трудово възнаграждение**, приложимо в държавата членка, в която се възлага обществената поръчка. (Решение RegioPost от 17 ноември 2015 г., C-115/14)

ОПАЗВАНЕ НА СВОБОДНАТА КОНКУРЕНЦИЯ

Свободната конкуренция е основен фактор за доброто функциониране на вътрешния пазар на Съюза. Съдът на Европейския съюз следи за спазването на правилата, предназначени да гарантират лоялна конкуренция между предприятията в рамките на вътрешния пазар и да дадат възможност на потребителите да ползват стоки и услуги с по-високо качество на по-изгодна цена.

Всяка година Съдът и Общият съд разглеждат много дела относно практики, които възпрепятстват, ограничават или нарушават конкуренцията в рамките на общия пазар, казките са:

- ◆ държавните помощи в полза на предприятията;
- ◆ концентрациите (придобиване или сливане на предприятия, което е незаконосъобразно, ако създава или засилва господстващо положение, което може да доведе до злоупотреба);
- ◆ картелите (споразумения между предприятията, отнасящи се по-специално до разпределяне на пазара, до определянето на производствени квоти или до цените).

През 2015 г. Общият съд потвърждава решението на Комисията, с което се забранява концентрация между две дружества, извършващи дейност в областта на **финансовите пазари**, а именно Deutsche Börse (германски борсов оператор) и NYSE Euronext (оператор на борсите в Ню Йорк, Париж, Амстердам, Брюксел и Лисабон). Съществувала е възможност планираната концентрация да създаде господстващо положение или положение на фактически монопол, което би могло да нанесе вреда на другите икономически оператори. (Решение Deutsche Börse/Комисия от 9 март 2015 г., T-175/12)

Сезиран с жалба срещу решение, постановено от Общия съд година по-рано относно картел на пазара на **екрани с течни кристали** (екрани LCD), Съдът потвърждава глобата с възпиращо действие в размер на 288 милиона евро, наложена на тайванското дружество InnoLux. Комисията правилно е определила пазара, на който извършва дейност дружеството, т.е. пазара на готови изделия, в които има вградени екрани LCD (компютри, телевизори), а не само пазара на екрани. Ето защо Съдът потвърждава решението на Общия съд, а с това и решението на Комисията. (Решение InnoLux/Комисия от 9 юли 2015 г., C-231/14 P)

Накрая, Общият съд отменя решението на Комисията, с което на няколко авиокомпани са наложени глоби в общ размер на около 790 милиона евро за участието им в картел на пазара на **въздушния превоз на товари**. Антиконтурентното поведение се отнася до налагането на „допълнителна такса за гориво“ и на „допълнителна такса за сигурност“ (въведена с оглед на мерките за сигурност, наложени след терористичните атентати от 11 септември 2001 г.). Общият съд отменя тези глоби, след като установява, че в решението на Комисията се съдържат сериозни вътрешни противоречия, засягащи правото на защита на авиокомпаниите. (Решение Air Canada и др./Комисия от 16 декември 2015 г., T-9/11 и др.)

ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ОГРАНИЧИТЕЛНИ МЕРКИ

„Ограничителните мерки“ представят инструмент на външната политика, с който Съюзът цели да предизвика политическа промяна или промяна в поведението от страна на трета държава. Ограничителните мерки могат да приемат формата на ембарго върху оръжията, замразяване на финансови средства, забрана за влизане и преминаване на територията на ЕС, забрана за внос и износ и т.н. Те могат да бъдат насочени към правителства, дружества, физически лица, както и групи или организации (като терористични групи).

Съдът и Общият съд вече са разгледали редица дела относно санкции, наложени на организации и лица от различни страни, като Афганистан, Беларус, Кот д'Ивоар, Египет, Иран, Либия, Русия, Сирия, Тунис, Украйна, а също и Зимбабве.

Общият съд приема, че Съветът може да предположи, че едно лице е свързано с ръководителите на дадена страна, само поради наличието на семейна връзка с тези ръководители. Ето защо Общият съд потвърждава законосъобразността на ограничителните мерки, приети срещу г-н **Mohammad Makhoul**, чичо на сирийския президент **Bachar Al Assad**. (Решение Makhoul/Съвет от 21 януари 2015 г., T-509/11)

За разлика от това Общият съд приема, че Съветът не може да замрази финансови средства на лице, без да уточни обстоятелствата, на които се основава това решение, и отговорността на лицето. При това положение Съветът не може да квалифицира г-н **Andriy Portnov** (бивш съветник на бившия украински президент Viktor Yanukovych) като отговорен за присвояване на финансови средства в Украйна само по съображението, че срещу него е проведено предварително разследване в тази страна. (Решение Portnov/Съвет от 26 октомври 2015 г., T-290/14)

Общият съд отменя и по-голямата част от актовете, предвиждащи замразяване на финансови средства на белоруския клуб **Dynamo-Minsk**, доколкото Съветът не е доказал, че притежателите на клуба поддържат режима на белоруския президент Lukashenko или че извличат полза от него. (Решения FC Dynamo-Minsk/Съвет от 6 октомври 2015 г., T-275/12 и T-276/12)

ЕВРОЗОНАТА И КРИЗАТА

За да се преустановят спекулациите относно дълговете на редица държави членки вследствие на кризата в еврозоната, Европейската централна банка (ЕЦБ) решава да въведе през 2012 г. нов финансов механизъм, като обещава, че ще купува без ограничения „държавните облигации“, емитирани от финансовия орган на държава членка при извънредни смущения в паричната политика (механизъм на **окончателните парични транзакции**, или ОПТ). По този начин ЕЦБ се стреми да възпрепятства инфлацията на искания от пазара лихвен процент за финансиране на дълговете на държавите членки, отслабени от влошаването на икономическото им положение (като Гърция, Испания и Португалия). Според ЕЦБ самото обявяване на тази програма е било достатъчно, за да се постигне търсеният ефект (програмата никога не е приложена на практика).

Сезиран от частноправни субекти, които се противопоставят на тази програма, германският Федерален конституционен съд отправя запитване до Съда дали програмата ОПТ на ЕЦБ е съвместима с правото на Съюза.

Съдът обявява, че ЕЦБ наистина има компетентност да приеме такава програма, тъй като тя се вписва в рамките на единната парична политика, която ЕЦБ трябва да осигури за поддържането на ценовата стабилност. Освен това ЕЦБ не е нарушила забраната за паричното финансиране на държавните облигации, предвидена в правото на Съюза. Действително, макар правото на Съюза да забранява всяка финансова помощ от ЕЦБ в полза на държава членка, то не изключва възможността на ЕЦБ да купува от кредиторите на тази държава емитираните от нея инструменти. (Решение Gauweiler и др. от 16 юни 2015 г., C-62/14)

Б. КЛЮЧОВИТЕ СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

СЪД

Съдът разглежда основно:

- ◆ **преюдициални запитвания**, когато национален съд има съмнения относно тълкуването на акт, приет от Съюза, или относно валидността му. В този случай националният съд спира разглежданото пред него производство и сезира Съда, който се произнася по тълкуването, което трябва да се даде на въпросните разпоредби, или по валидността им. След като е получил разяснения от постановления от Съда акт, националният съд може да реши отнесения пред него спор. По делата, по които се налага отговор в много кратък срок (например в областта на убежището, граничния контрол, отвлечането на деца и т.н.), е предвидено спешно преюдициално производство (СПП);
- ◆ **жалби** срещу постановления от Общия съд актове. Те представляват правни средства за защита, които могат да доведат до отмяна на акт на Общия съд;
- ◆ **преки производства**, насочени главно към:
 - отмяна на актове на Съюза („жалби за отмяна“) или
 - установяване на неизпълнение от държава членка на задължения по правото на Съюза („**искове за установяване на неизпълнение на задължения**“). Ако държавата членка не се съобрази с решението, с което е установено неизпълнението на задължения, във второ производство, наречено **производство за установяване на „двойно неизпълнение“**, Съдът може да ѝ наложи имуществена санкция;
- ◆ искане за **становище** по съвместимостта с Договорите на споразумение, което Съюзът предвижда да сключи с трета държава или с международна организация. Това искане може да бъде подадено от държава членка или от европейска институция (Парламента, Съвета или Комисията).

713

Образувани дела

436

ОТ КОИТО
4 СПП

Преюдициални производства

Държави членки, от които са отправени най-много запитвания:

Германия:	79
Италия:	47
Нидерландия:	40
Испания:	36
Белгия:	32

48

Преки
производства

ОТ КОИТО

34 иска за установяване на
неизпълнение на задължения и

3 иска за установяване на
„двойно неизпълнение“

215

Жалби срещу
актове на
Общия съд

3

Становища

616

Решени дела

404

Преюдициални производства

70

Преки производства

от които **26** установени неизпълнения
на задължения
срещу **13** държави членки

от които **3** иска за установяване на
„двойно неизпълнение“

Жалби срещу актове на Общия съд

134

по 25 от които са отменени
актовете на Общия съд

1

Становище

Средна продължителност
на производствата

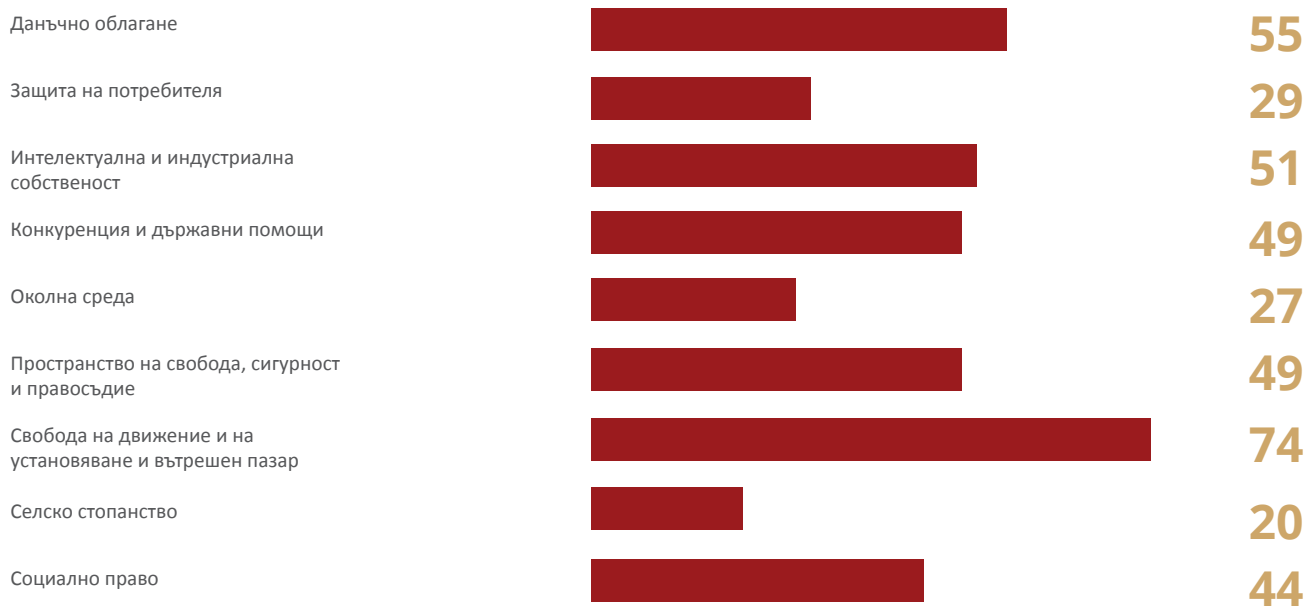

15,6

месеца

Спешни преюдициални
производства: 1,9 месеца

Основни области:

ОБЩ СЪД

Общият съд се произнася по жалбите, подадени от лицата и дружествата срещу актовете на Съюза, на които те са адресати или които ги засягат пряко и лично, както и по жалбите, подадени от държавите членки. Разглежданите от него спорове са главно от икономическо естество: конкуренция и държавни помощи, мерки за защита на търговията, марки на Европейския съюз. Решенията на Общия съд могат да бъдат предмет на обжалване, ограничено само до правни въпроси, пред Съда.

831

Образуванни дела

382

Преки
производства

Групиране по вид жалбоподатели:

- 342** Дела, образувани по жалби на частноправни субекти
- 39** Дела, образувани по жалби на държави членки
- 1** Дело, образувано по жалба на институция

302

Жалби относно
интелектуалната
и индустриалната
собственост

36

Жалби срещу
актове на Съда на
публичната служба

Искания за правна
помощ

67

Страна, която не е в състояние да заплати разходите за производството, може да поиска да ползва безплатна правна помощ.

987

Решени дела

851

Преки производства

37

Жалби срещу
актове на Съда на
публичната служба

ОТ КОИТО ПО

14

са отменени актовете на СПС

Средна продължителност
на производствата

20,6
месеца

Съдебни актове,
обжалвани
пред Съда

27 %

Основни области:

Достъп до документи

21

Интелектуална и индустриална
собственост

388

Конкуренция и държавни помощи

153

Обществени поръчки

22

Ограничителни мерки

60

Околна среда

18

Селско стопанство

32

СЪД НА ПУБЛИЧНАТА СЛУЖБА

Задачата на Съда на публичната служба (СПС) се състои в решаването на споровете между институциите на Европейския съюз и техните служители (около 40 000 лица общо във всички институции и агенции на Съюза). Тези спорове се отнасят главно до самите служебни правоотношения, както и до схемата на социално осигуряване.

167

Образуванни дела

152

Решени дела

по

14

от които е постигнато
доброволно
уреждане на спора,

т.е. повече от

9 %

12,1

месеца

Средна продължителност на производството

Съдебни актове, предмет на
обжалване пред Общия съд

28 %

3.

ГОДИНА НА **ОТКРИТОСТ И ОБМЕН**

А. ВАЖНИТЕ ПРОЯВИ

Диалогът, който поддържа Съдът на Европейския съюз с националните юрисдикции и с европейските граждани, не се ограничава до съдебните производства, а се подхранва всяка година от редица поводи за обмен.

В това отношение 2015 г. бе богата на срещи и дискусии, допринасящи за запознаване с правото и съдебната практика на Съюза, както и за тяхното разбиране.

17 април

Финал на „European Law Moot Court Competition“

European Law Moot Court Competition е конкурс за пледоарии, организиран преди повече от 30 години от *European Law Moot Court Society*, чиято цел е да се насърчават познанията по правото на Съюза сред студентите по право. Считан за **един от най-престижните конкурси в света**, неговият финал се провежда всяка година в Съда, където отбори, съставени от студенти от всички държави членки, а също и от Съединените щати, се състезават на пледоарии, протичащи пред жури, което е съставено от членове на Съда, Общия съд и Съда на публичната служба.

9 май

Ден на отворени врати на институцията

По повод Деня на Европа, честван на 9 май във всички държави членки за отбелязване на речта, произнесена от френския министър на финансите Robert Schuman на 9 май 1950 г., Съдът на Европейския съюз организира ден на отворените врати. Той позволява на гражданите да се запознаят с институцията, с нейната задача и с функционирането ѝ, а също и с нейната архитектура или още с предоставените от държавите членки произведения на изкуството, които се помещават в нея и дават отражение на европейските художествени и културни традиции. Съдът привлече не по-малко от **3 791 посетители**, рекорд по посещения, който няма прецедент.

8 юни

Колоквиум, организиран по повод връчването на *liber amicorum* на г-н Skouris

По повод връчването на *liber amicorum* на г-н Skouris, който председателства институцията в продължение на дванадесет години, бе организиран колоквиум с наименованието „Съдът на Европейския съюз под председателството на Vassilios Skouris“. По този повод, под председателството на г-н Sauvé, заместник-председател на френския държавен съвет, редица председатели и бивши председатели на върховни съдилища на държавите членки изразиха гледища относно значението на практиката на Съда за запазване на **правовата държава и единството на правото на Съюза**.

28—30 юни

Форум на магистратите

159 магистрати от различни юрисдикции на държавите членки взеха участие във Форума, в рамките на който европейски и национални магистрати обменят опит по различни въпроси в сферата на правото на Съюза. Целта на това ежегодно събитие е да се засили диалогът в правораздавателната област, който Съдът поддържа с националните съдилища, по-специално в рамките на преюдициалните запитвания, а също и да спомогне за запознаването с правото на Съюза и за еднаквото му прилагане, тъй като първо националните съдилища прилагат тези разпоредби по разглежданите от тях спорове.

9 декември

Официална церемония по откриването на историческите архиви на Съда

По повод депозирането от Съда на неговите исторически архиви в Европейския университетски институт във Флоренция бе проведена официална церемония. Така тези архиви, състоящи се от съдебните и административните документи на институцията от преди повече от 30 години, каквито са първата реч на неговия първи председател или регистрирането на първия му процесуален документ, свидетелстват за развитието на институцията. В деня на церемонията вече са изпратени във Флоренция **3 539 преписки**, а именно 112 линейни метра, представящи историята на изграждането на Съюза в нейния правораздавателен аспект.

Официални посещения в Съда

През 2015 г. Съдът има честта да посрещне някои бележити личности от държавите членки. Така Н.Пр. **Великият херцог на Люксембург** посети Съда през октомври по повод изложението на Магна харта. Г-н Miro Cerar, министър-председател на Словения, г-н Martin Lidegaard, министър на правосъдието на Дания, г-н Rui Chancerelle de Machete, министър на външните работи на Португалия и г-жа Laura Boldrini, председател на италианската Камара на депутатите, също се срещнаха с членове на институцията в хода на различни официални посещения в Люксембург и по този начин продължиха диалога в правораздавателната област, съществуващ между Съда и юрисдикциите на държавите членки в рамките на институционния обмен.

Б. КЛЮЧОВИТЕ СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ

Постоянен диалог с правните специалисти

- Поддържане на диалог в правораздавателната област с националните магистрати

1 627
магистрати са участвали
в семинари, организирани
в Съда

- посрещане на национални магистрати в рамките на годишния Форум на магистратите или в рамките на 6- или 10-месечен стаж в кабинет на член на институцията
- семинари, организирани в Съда
- участия на вниманието на националните магистрати в рамките на европейски съдебни асоциации или мрежи
- участия в тържественото откриване на съдебната година за върховните и висшите национални юрисдикции и срещи с председателите или заместник-председателите на върховните европейски юрисдикции

- Насърчаване на прилагането и разбирането на правото на Съюза от практикуващите юристи

597 групи посетители

- участия на вниманието на адвокати или представители на правителствата на държавите членки
- участия на вниманието на академичните среди

ОТ КОИТО

216

групи правни специалисти

252

стажанти

юристи, приети в рамките
на обучението им

1 583

външни ползватели

студенти, научни работници,
преподаватели са направили справки
в библиотеката на институцията

Засилен диалог с европейските граждани

Около

20 000 искания за предоставяне на информация месечно

Редовен официален и институционален диалог

4.

АДМИНИСТРАЦИЯ
В СЛУЖБА НА ПРАВОРАЗДАВАНЕТО

А. ПРОДУКТИВНА, МОДЕРНА И МНОГОЕЗИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Секретарят на Съда, който е общ секретар на институцията, управлява под ръководството на председателя на Съда службите на институцията. След една особено натоварена година той свидетелства за работата на службите в подкрепа на правораздавателната дейност.

Извънредният ритъм на правораздавателната дейност през 2015 г. се прояви и в голямо повишаване на продуктивността на работата на службите. За постигането на тези резултати институцията продължава да използва всички възможности, позволяващи ѝ да изпълнява успешно основните цели, а именно качеството и бързината при разглеждането на делата.

В двойния контекст на нарастване на правораздавателната дейност и на задължението за всяка институция да намали с 5 % личния си състав за периода 2013—2017 г., както бе предвидено от бюджетните органи на Съюза, Съдът реши да наблегне на основната си дейност, като укрепи юрисдикциите. Това развитие заслужава да бъде подчертано в момент, в който службите са изправени пред предизвикателства, свързани по-специално с увеличаването на броя на съдиите в Общия съд, одобрено от двете части на законодателния орган (Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз).

Както е видно от редица примери в настоящия обзор, по този начин службите на институцията участват изцяло

в модернизирането на методите на работа, по-специално в полза на страните, които разполагат с възможностите, предлагани от новите начини за изпращане на процесуални документи по електронен път (e-Curia). Тази модернизация намира приложение и при използването на средства за управление, благоприятстващи равенството на половете, или при поемането на задължения от персонала в полза на околната среда. Накрая, разумното управление на езиковото многообразие позволява на Съда да разглежда делата, независимо от това на кой от официалните езици на Съюза са били заведени, и след това да осигури достъп до съдебната си практика на всички официални езици.

Годишният доклад за управлението на институцията, който се изготвя съгласно разпоредбите на Финансовия регламент, приложим за европейските институции, и се публикува на интернет сайта на Съда, дава редица други примери за ангажирането на персонала и на службите в ефективното и динамично изпълнение на задачите, поверени на институцията по силата на Договорите.

Alfredo Calot Escobar
Секретар

Разумното управление на езиковото многообразие позволява на Съда да разглежда делата, независимо от това на кой от официалните езици на Съюза са били заведени, и след това да осигури достъп до съдебната си практика на всички официални езици.

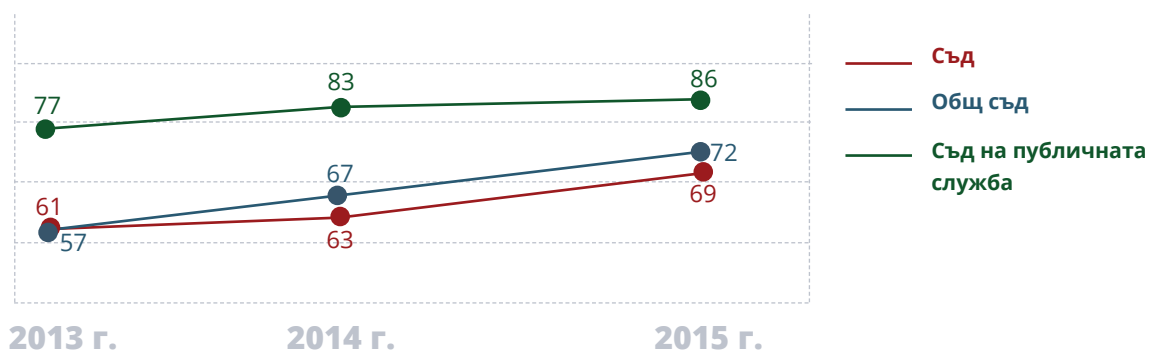

Б. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ И ПРОЕКТИ

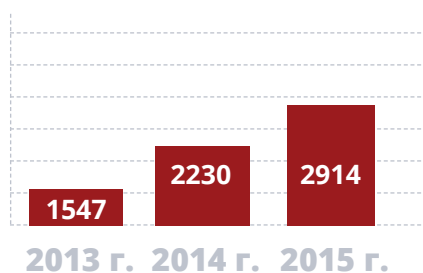
Дематериализиране в служба на правораздавателната дейност

От 2011 г. обменът на документи между секретариатите на юрисдикциите и страните се извършва чрез компютърно приложение, наречено „e-Curia“, специално разработено от службите на институцията, за да даде възможност за подаването и изпращането на процесуални документи по електронен път. Тъй като това приложение има нарастващ успех сред представителите на страните и на държавите членки, понастоящем се подготвя нова версия на e-Curia, за да се гарантира все по-ефикасно и по-продуктивно обслужване в полза на правните субекти и на юрисдикциите на Съюза.

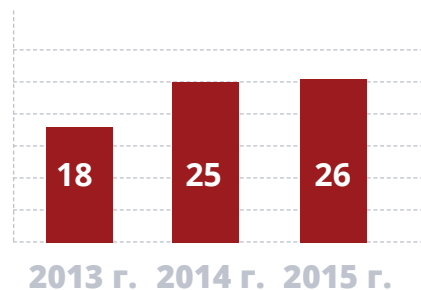
Процент на процесуалните документи, подадени чрез e-Curia

Брой регистрации в приложението e-Curia

Брой държави членки, използващи e-Curia

Институция, работеща за равенството между мъжете и жените

2 122

длъжностни лица и служители
към 31 декември 2015 г.

Участие
на жените

53 %

от административните длъжности

35 %

от ръководните длъжности
(междинни и висши)

1 287

61 %

835

39 %

Делът на жените на отговорни длъжности в администрацията поставя Съда на Европейския съюз над средното равнище за европейските институции. Все пак през 2015 г. е повдигнат въпрос за обсъждане с всички жени, упражняващи ръководни функции, с цел да се набележат мерки за насърчаване на кандидатурите от жени за управителни длъжности и да се засили трайно участието им на всички йерархични равнища.

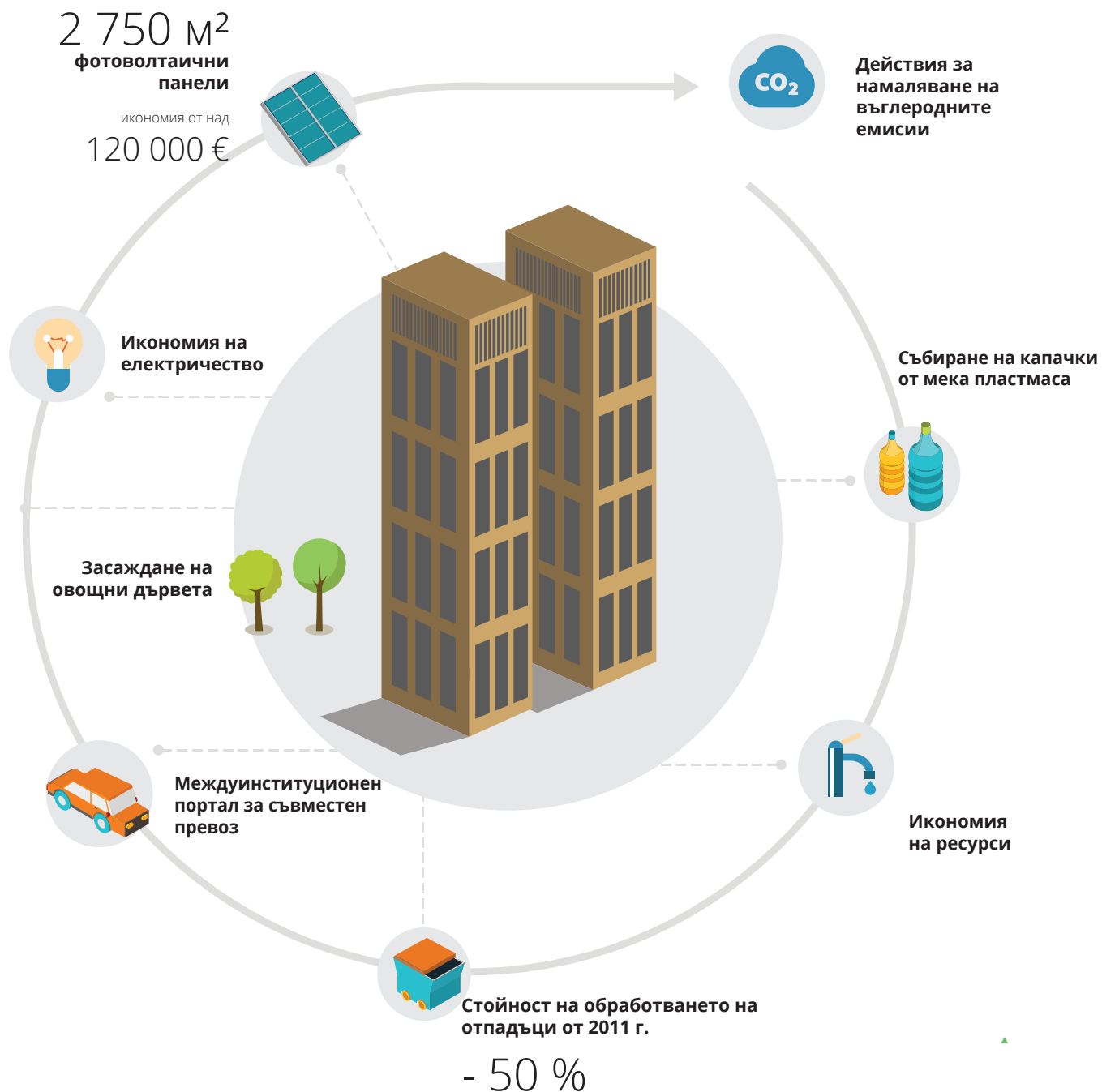

Сериозен ангажимент в полза на околната среда

Съдът на Европейския съюз провежда от много години амбициозна политика в областта на околната среда, насочена към изпълнението на най-строгите стандарти за устойчивото развитие и опазването на околната среда.

Така институцията се ангажира в процедурата, позволяваща ѝ да получи регистрация по EMAS (Eco-Management and Audit Scheme).

Тази схема за управление на околната среда и одит бе създадена през 1993 г. с европейски регламент, който предоставя на организации, отговарящи на стриктни условия, правото да получат регистрация, удостоверяваща екологичните им резултати. За тази цел Съдът изработи истинска политика в областта на околната среда, позволяваща му занапред да измерва последиците от своя екологичен ангажимент.

Разумно управление на езиковото многообразие

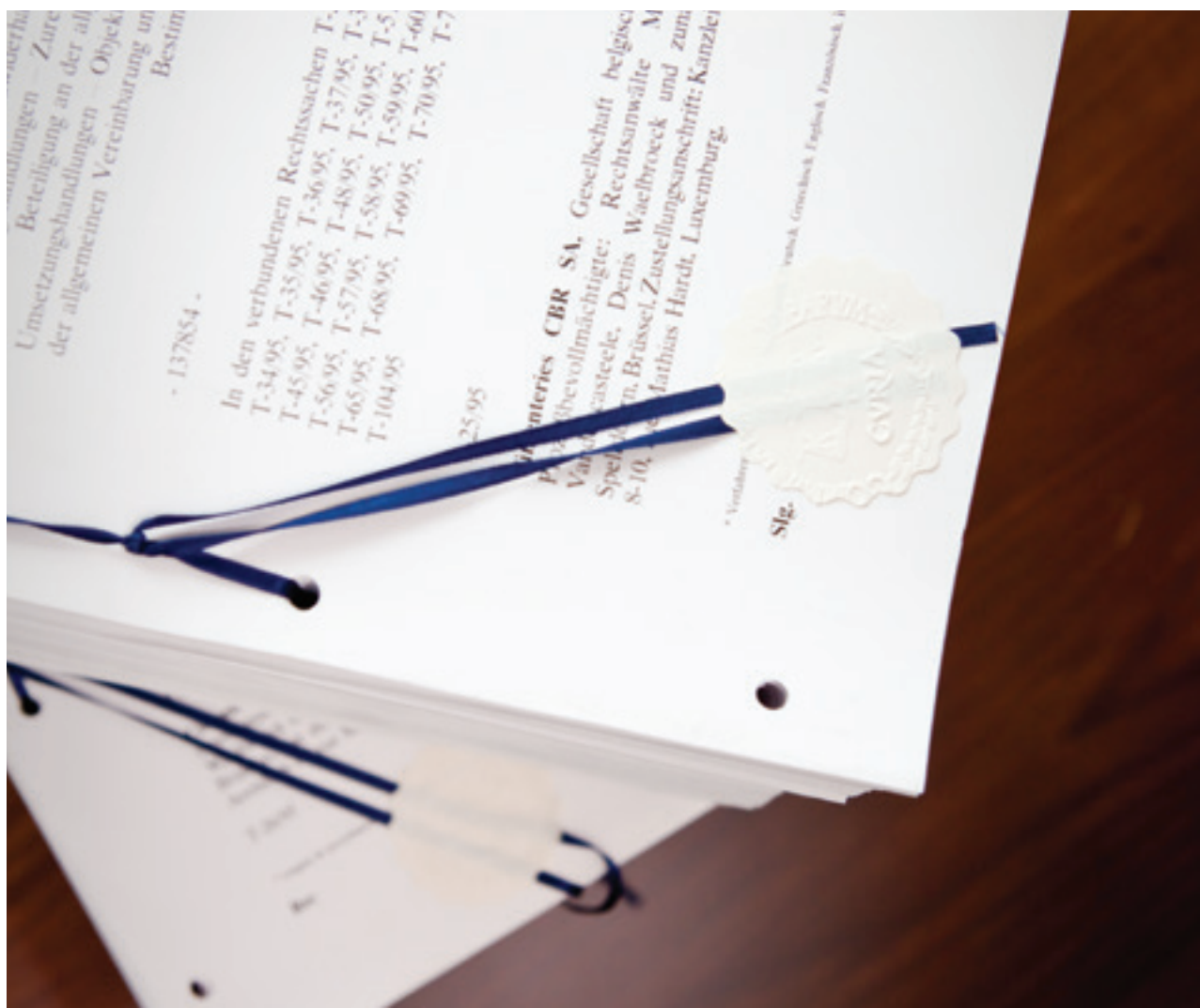
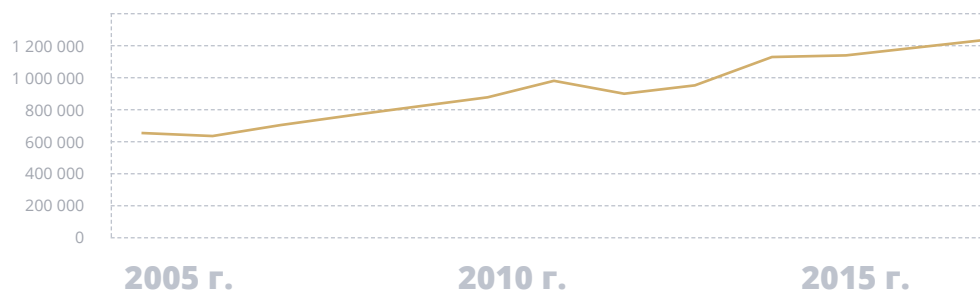
Многоезична правораздавателна институция, Съдът трябва да бъде в състояние да разглежда делата, независимо от това на кой от официалните езици на Съюза са съставени съответните иски, жалби или преюдициални запитвания, и след това да осигури достъп до съдебната си практика на всички официални езици.

С увеличаването на броя на официалните езици (нараснал от 11 на 24 за 10 години), при строгия контрол на предоставяните на институцията бюджетни ресурси и предвид постоянното повишаване на броя на делата, образувани пред юрисдикциите, от които се състои Съдът (+ 50 % за 10 години), запазването на езиковото многообразие налага рационално и прагматично управление. Съдът прие редица мерки на вътрешни икономии, за да ограничи натовареността на работата на езиковите служби, и същевременно използва новите технологии за по-голяма ефикасност и бързина.

Езиковите служби в няколко числа

	75 устни преводачи за съдебните заседания за педирание и за съвещанията	625 „юрист-лингвисти“ за превода на писмените документи
24 потенциални езика на производството	 23 езикови отдела	
552 възможни езикови съчетания	 1 115 000 страници, преведени през 2015 г. от службата по писмени преводи Намаляване на необходимостта от писмени преводи през 2015 г. (мерки за вътрешни икономии): 482 000 страници	

Развитие на броя страници за превод

5.

ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО: **РЕФОРМАТА В СТРУКТУРАТА НА ПРАВОРАЗДАВАНЕТО**

На 16 декември 2015 г. законодателят на Съюза прие регламент, с който се извършва реформа в структурата на правораздаването на Съда на Европейския съюз. Целта на тази реформа е да се отговори на непосредствените потребности на Общия съд — който се състоеше от 28 съдии през 2015 г. — и да се укрепи трайно ефективността на европейската правораздавателна система в нейната цялост.

Реформата трябва да протече в три етапа:

56
съдии за
Общия съд
2-ма съдии от
държава членка

- ♦ първоначално увеличаване с 12 съдии в Общия съд, което се осъществи отчасти през април 2016 г.;
- ♦ през септември 2016 г., т.е. при предстоящото частично подновяване на състава на Общия съд, броят на съдиите ще се увеличи със 7 посредством включването на Съда на публичната служба в Общия съд. Тогава Съдът на Европейския съюз ще се състои вече само от две юрисдикции (Съд и Общ съд);
- ♦ през есента на 2019 г., при следващото частично подновяване на състава на Общия съд, броят на съдиите ще бъде увеличен най-накрая с 9, като общият брой на съдиите ще достигне 56; тогава юрисдикцията ще разполага с по 2-ма съдии от държава членка. Правителствата на държавите членки се приканват да ги назначат, като вземат предвид важността на равенството в съотношението между мъжете и жените.

Благодарение на удвояването на броя на съдиите в Общия съд посредством триетапна процедура, продължаваща до 2019 г., юрисдикцията ще бъде в състояние да се справи с нарастването на броя на разглежданите от нея дела и да изпълни задачата си в служба на правните субекти на европейско равнище, като следва целите за качество, ефективност и бързина на правосъдието.

Реформата бе съпроводена от изготвянето на нов процедурен правилник на Общия съд, влязъл в сила на 1 юли 2015 г., който ще укрепи способността ѝ да разглежда делата в разумен срок и при спазване на изискванията за справедлив процес.

6.

АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ
ЗА ИНСТИТУЦИЯТА

Достъп до портала за търсене в практиката на Съда, Общия съд и Съда на публичната служба в сайта Curia:

curia.europa.eu

Проследяване на актуалната информация за съдебната практика и за институцията:

- чрез запознаване с **прессъобщенията** на адрес: curia.europa.eu/jcms/PressRelease
- чрез абониране за **RSS** на Съда: curia.europa.eu/jcms/RSS
- чрез следване на **профила Twitter** на институцията: [@CourEUpresse](https://twitter.com/CourEUpresse) или [@EUCourtPress](https://twitter.com/EUCourtPress)
- чрез изтегляне на **приложението CVRIA** за смартфони и таблети

Повече информация за дейността на институцията:

- на страницата относно **годишния доклад за 2015 г.**: curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
- изтегляне на доклада за **правораздавателната дейност**: curia.europa.eu/jcms/judicialactivitybg
- изтегляне на **доклада за управление**: curia.europa.eu/jcms/managementreporten

Достъп до документите на институцията:

- **историческите архиви**: curia.europa.eu/jcms/archive
- **административните документи**: curia.europa.eu/jcms/documents

Посещаване на седалището на Съда на Европейския съюз:

институцията предлага на заинтересованите лица програми за посещения, специално предвидени според интереса на всяка група (присъствие на съдебно заседание, организирано посещение на сградите и на произведенията на изкуството с беседа, посещение с учебна цел):

curia.europa.eu/jcms/visits

За всяка информация относно институцията:

- Пишете ни чрез **формуляра за контакт**: curia.europa.eu/jcms/contact

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- един екземпляр:
чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- повече от един екземпляр или постери/карти:
от представителствата на Европейския съюз (http://ec.europa.eu/represent_bg.htm),
от делегациите в страни извън Европейския съюз (http://eeas.europa.eu/delegations/index_bg.htm),
като се свържете с услугата Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_bg.htm)
или като се обадите на 00 800 6 7 8 9 10 11 (безплатен номер в ЕС) (*).

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ДИРЕКЦИЯ „КОМУНИКАЦИЯ“
ОТДЕЛ „ПУБЛИКАЦИИ
И ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ“
ЮНИ 2016 г.

Служба за публикации

QD-AQ-16-001-BG-N

ISBN 978-92-829-2110-4
ISSN 2467-1479
doi:10.2862/007992